

KAMUKO
Karkkilän Musiikkikoulu

SML -Suomen musiikkioppilaitosten liitry Sello

Tasosuoritusten sisällöt ja arvioinnin perusteet 2005

www.musicedu.fi

SELLONSOITON TASOSUORITUSTEN SISÄLLÖT JA ARVIOINNIN PERUSTEET

Suomen musiikkioppilaitosten liiton perustason ja musiikkiopistotason tasosuoritusten sisällöt sekä arvioinnin perusteet on laadittu Opetushallituksen laatimien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden hengessä.

Uudet sisällöt tuovat oppilaalle entistä enemmän vapautta ja opettajalle vastuuta ohjelmiston suhteen. Tärkeintä on soittoinnostuksen herättäminen ja hyvän musiikkisuhteen ylläpitäminen.

Tasosuoritusten sisällöt

Tasosuoritusten tulee rohkaista oppilasta oman musiikillisen identiteetin etsimiseen. Opettaja ja oppilas suunnittelevat tasosuoritukset yhdessä.

Ohjelman tulee noudattaa keskimäärin kyseisen tason sisältösuosituksia. Suoritukseen voidaan sisällyttää ylempien tasojen ohjelmistoa edellyttäen, että oppilaalla on siihen vaadittavat tiedot ja taidot.

Ohjelman pitkäjänteisellä harjoittelemisella ja viimeistelyllä pyritään kehittämään oppilaan varmuutta ja ilmaisukykyä. Suorituksesta saatu kokemus sekä lautakunnan kannustava ja rakentava palaute auttavat oppilasta asettamaan itselleen uusia tavoitteita.

Yhteismusisointi on oleellinen osa opiskelua ja esimerkiksi kamarimusiikin muodossa se voi muodostaa osan tasosuorituksen ohjelmasta. Yhteismusisointi voi pitää sisällään eri tyylejä, esimerkiksi kansanmusiikkia ja/tai jazzmusiikkia.

Mikäli instrumentille ei ole sävelletty paljon sooloteoksia, joita voitaisiin käyttää kyseessä olevalla tasolla, voidaan soolosävellykseksi laskea etydi.

Tasosuoritus

Tasosuoritus koostuu ohjelmistoon sisältyvistä sävellyksistä ja asteikko- ja prima vista -soitosta sekä etydistä (etydeistä) tai etydinomaisesta teoksesta (teoksista). Ohjelmisto-osuus suositellaan esitettäväksi konsertissa tai konsertinomaisessa tilanteessa.

Oppilaalla on lisäksi mahdollisuus esittää oma sävellyksensä tai improvisoida esimerkiksi annetusta teemasta, aiheesta, motiivista tai sointupohjasta.

Asteikot

Asteikkoja soitetään oppilaitoksessa sovittavien ainekohtaisten käytänteiden mukaan siten, että ne tukevat oppilaan kehittymistä ja huomioivat instrumentin erityispiirteet. Kaikki asteikot tulee soittaa viimeistään musiikkiopistotason aikana.

Asteikkosoiton nopeutta ei määritellä. Asteikoilla ja murtosoinnuilla pyritään kehittämään instrumentin hallintaa kaikilla osa-alueilla, soittotekniikan notkeutta ja sujuvuutta sekä keskeisten musiikin rakennusainesten havaitsemista ja hallintaa soitettavassa ohjelmistossa.

Oppilaitos päättää sen, kuinka aikaisin oppilaalle annetaan tiedoksi ne asteikot, jotka hänen tulee esittää. Suoritukseen valmistetut asteikot tulee merkitä suoritusohjelmaan.

www.musicedu.fi

Suomen musiikkioppilaitosten liitto ry

Ulkoa soittaminen

Asteikot soitetään ulkoa. Ohjelma pyritään esittämään pääsääntöisesti ulkoa. Ohjelma tai osa siitä voidaan kuitenkin esittää nuoteista, mikäli se on sävellyksen esittämisen tai instrumentin luonteen kannalta tarkoituksenmukaista.

Ohjelmisto

Teosluettelot on tarkoitettu opettajille esimerkinomaisiksi ohjelmiston suunnittelun apuvälineiksi, joita voi soveltaa. Oppilaan ohjelmiston tulee noudattaa keskimäärin kyseisen tason suosituksia. On suositeltavaa, että ohjelmistossa on aikamme musiikkia. Yksi teos voi olla vain kerran oppilaan teosluettelossa.

Harjoitettavan ohjelmiston sekä tasosuorituksen ohjelman tulee koostua erityylisten, eri säveltäjien sävellyksistä. Ohjelmiston tulee olla riittävän laaja, esimerkiksi noin kolminkertainen tasosuorituksen ohjelmaan nähden.

Teosluettelot löytyvät Suomen musiikkioppilaitosten liiton kotisivuilta osoitteesta

www.musicedu.fi .

ARVIOINTI

Arvioinnin tehtävänä on tukea oppimista ja auttaa oppilasta asettamaan tavoitteita ja saavuttamaan niitä. Monipuoliseen, jatkuvaan arviointiin sisältyy kannustavia ja rakentavia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itsearviointiin.

Arvosana-asteikko

Erinomainen 5
Kiihittävä 4
Hyvä 3
Tyydyttävä 2
Hyväksytty 1
Uusittava

Päättösuoritukset arvioidaan asteikolla 1-5 / uusittava. Halutessaan oppilaitos voi käyttää oppilaitoskohtaisen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti myös tarkempaa pisteytystä 1-25 / uusittava (erinomainen 21 - 25, kiihittävä 16 - 20, hyvä 11 - 15, tyydyttävä 6 - 10, hyväksytty 1 - 5). Muut kuin päättösuoritukset voidaan arvioida ilman arvosanaa, jolloin tasosuoritus on joko suoritettu tai uusittava.

Päättösuoritusten arvioitsijoita tulee olla valtakunnallisten opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti vähintään kaksi. Oppilaitos voi halutessaan määritellä omassa opetussuunnitelmassaan lautakunnan kokoonpanon.

Oppilaalle annetaan suullinen palaute kaikilta lautakunnan jäseniltä tai puheenjohtajan yhteenveto. Oppilas saa kirjallisen arvioinnin kuten Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteet edellyttävät.

www.musicedu.fi

Suomen musiikkioppilaitosten liitto ry

Perustaso 1

YLEISET TAVOITTEET

Oppilas:

- löytää luontevan soittotavan
- oppii lukemaan helppoa nuottitekstiä
- oppii harjoittelun peruselementtejä: mm. säännöllisyyttä, monipuolisuutta ja itsenäisyyttä
- oppii soittimensa äänenmuodostusta, artikulointia
- oppii tarkkailemaan sävelpuhtautta
- oppii tarkkailemaan sointia ja saa valmiuksia seuraaviin:
 - jousitekniikkaa: detachÈ, legato, martelÈ, koko jousen hallinta, jousen nopeuden vaihtelu, kielenvaihdot

- vasemman käden soittotekniikkaa: eri sormiryhmittelyt, venytykset, huiluäänet
- kykenee tuomaan esiin kappaleen luonnetta ja tunnelmaa
- saa valmiuksia uusien sävellysten oppimiseen
- saa valmiuksia ulkoa soittamiseen ja kuulonvaraiseen oppimiseen
- saa valmiuksia yksinkertaisten musiikillisten rakenteiden hahmottamiseen
- saa ohjausta esiintymiskäyttäytymiseen
- saa kokemusta esiintymistilanteista
- saa valmiuksia yhteismusisointiin
- rohkaistuu improvisoimaan ja säveltämään
- kiinnostuu musiikin kuuntelemisesta
- osaa pitää hyvää huolta soittimesta

SISÄLTÖ

Duuri- ja molliasteikkoja murtokolmisointuineen. Asteikkoja soitetaan oppilaitoksessa sovittavien ainekohtaisten käytänteiden mukaan siten, että ne tukevat oppilaan kehittymistä ja huomioivat instrumentin erityispiirteet.

Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai etydinomaisia kappaleita.

Helppoja säestyksellisiä kappaleita ja soolosävellyksiä, jotka edustavat eri tyyliä ja tyylikausia sekä ovat tempoiltaan ja tunnelmiltaan erilaisia. Vasemman käden liikkeet ovat suppealla alalla.

- Suomalaista musiikkia.
- Aikamme musiikkia.
- Prima vista -soittoa.
- Yhteismusisointia.
- Musiikin luomista, improvisointia ja säveltämistä oppilaan ja opettajan yhdessä niin sopiessa.

SUORITUS

- Kaksi erityylistä pienimuotoista sävellystä, jotka ovat eri sävellajeissa.
- Etydi, etydinomainen kappale tai sooloteos.
- Valmisteltuja asteikkoja murtokolmisointuineen lautakunnan valinnan mukaan.
- Helppo prima vista -tehtävä.
- On suositeltavaa, että ohjelma sisältää yhteismusisointia.
- Oppilaalla on mahdollisuus myös improvisointiin tai oman sävellyksen esittämiseen.
- Tasosuoritus suositellaan arvioitavaksi sanalla suoritettu tai uusittava.

www.musicedu.fi

Suomen musiikkioppilaitosten liitto ry

Perustaso 2

YLEISET TAVOITTEET

Oppilas:

- kehittää nuotinlukutaitoaan
- oppii edelleen harjoittelun peruselementtejä: mm. säännöllisyyttä, monipuolisuutta ja itsenäisyyttä
- saa lisää valmiuksia fraseeraukseen sekä teknisiin ja taiteellisiin perustaitoihin
- saa edelleen valmiuksia seuraaviin:
 - otelaudan tuntemus, vibraton alkeet, jousitekniikan monipuolistaminen, staccato, spiccato, nyanssointi, helpot pariäänät, asemissa soitto, peukaloasemien alkeet
- kykenee oppimaan uusia sävellyksiä
- saa lisää valmiuksia ulkoa sekä kuulonvaraisesti soittamiseen
- kykenee hahmottamaan harjoittelemiansa teosten musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia
- on saanut kokemusta esiintymistilanteista
- kehittää edelleen valmiuksiaan yhteismusisointiin
- improvisoi ja säveltää omista musiikillisista lähtökohdistaan
- kuuntelee musiikkia ja tutustuu eri tyylikausien musiikkiin sekä kuuntelemalla että soittamalla

SISÄLTÖ

Duuri- ja molliasteikkoja murtokolmisointuineen. Asteikkoja soitetaan oppilaitoksessa sovittavien ainekohtaisten käytänteiden mukaan siten, että ne tukevat oppilaan kehittymistä ja huomioivat instrumentin erityispiirteet.

- Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai etydinomaisia kappaleita.
- Säestyksellisiä teoksia ja soolosävellyksiä, jotka edustavat eri aikakausia, tyylejä ja muotorakenteita ja jotka ovat tempoiltaan sekä tunnelmiltaan erilaisia.
- Suomalaista musiikkia.
- Aikamme musiikkia.
- Prima vista -soittoa.
- Yhteismusisointia.
- Musiikin luomista, improvisointia ja säveltämistä oppilaan ja opettajan yhdessä niin sopiessa.

SUORITUS

- Kaksi erityylistä ja eri aikakautta edustavaa sävellystä.
- Etydi, etydinomainen kappale tai sooloteos.
- Helppo kappale peukaloasemassa.
- Valmisteltuja asteikkoja murtokolmisointuineen lautakunnan valinnan mukaan.
- Prima vista -tehtävä, joka vastaa vaikeustasoltaan perustaso 1:n ohjelmistoa.
- On suositeltavaa, että ohjelma sisältää yhteismusisointia.
- Oppilaalla on mahdollisuus myös improvisointiin tai oman sävellyksen esittämiseen.
- Tasosuoritus suositellaan arvioitavaksi arvosana-asteikolla 1 - 5 tai uusittava.

Perustaso 3

YLEISET TAVOITTEET

Oppilas:

- kykenee ylläpitämään ja harjoittamaan soittotaitoaan itsenäisesti
- saa valmiuksia elinikäiseen musiikin harrastamiseen
- saa edelleen valmiuksia seuraaviin:
 - nuotinluku eri klaaveista (F-, G- ja tenoriavain), continuosoitto, transponointi
 - jousitekniikkaa: sauteillé, spiccato, staccato, legato, akorditekniikka

otelaudan tuntemus, huiluäänet, peukaloasemat, asemanvaihtotekniikka, korukuvioiden käyttö, pariäänet, akordit, vaihteleva vibraton käyttö

- kykenee soittamaan ulkoa ja kuulonvaraisesti
- kykenee hahmottamaan harjoittelemiensa teosten musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia
- on saanut kokemusta esiintymistilanteista
- ottaa osaa yhteismusisointiin ja kykenee toimimaan ryhmän jäsenenä
- kykenee tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia
- improvisoi ja säveltää omista musiikillisista lähtökohdistaan
- kuuntelee musiikkia, tutustuu oman aikansa musiikkiin sekä suomalaiseen musiikkikulttuuriin ja

seuraa musiikkielämän tapahtumia muun muassa tiedotusvälineiden avulla sekä mahdollisuuksien mukaan elävinä esityksinä

SISÄLTÖ

Duuri- ja molliasteikkoja murtokolmisointuineen. Asteikkoja soitetaan oppilaitoksessa sovittavien ainekohtaisten käytänteiden mukaan siten, että ne tukevat oppilaan kehittymistä ja huomioivat instrumentin erityispiirteet.

Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai etydinomaisia kappaleita.

- Säestyksellisiä teoksia ja soolosävellyksiä, jotka edustavat eri aikakausia, tyylejä ja muotorakenteita ja jotka ovat tempoiltaan sekä tunnelmiltaan erilaisia.
- Suomalaista musiikkia.
- Aikamme musiikkia.
- Prima vista -soittoa.
- Yhteismusisointia.
- Continuo-soittoa.
- Musiikin luomista, improvisointia, säveltämistä ja transponointia oppilaan ja opettajan yhdessä niin
- sopiessa.

SUORITUS

Oppilas suunnittelee yhdessä opettajansa kanssa monipuolisen konsertin, joka sisältää erityyppisiä sävellyksiä eri aikakausilta.

Yhden sävellyksistä tulee olla laajamuotoinen, esim. sonaatti, konsertto tai sarja.

Etydi, etydinomainen teos tai sooloteos.

Yksi asteikko kolmen oktaavin alalta murtokolmisointuineen.

Prima vista -tehtävä, joka vastaa vaikeustasoltaan perustaso 2:n ohjelmistoa.

On suositeltavaa, että tasosuoritus sisältää aikamme musiikkia.

On suositeltavaa, että ohjelma sisältää yhteismusisointia.

Oppilaalla on mahdollisuus myös improvisointiin tai oman sävellyksen esittämiseen.

www.musicedu.fi

Suomen musiikkioppilaitosten liitto ry

Musiikkiopistotaso

YLEISET TAVOITTEET

Oppilas:

- saa valmiuksia jatko-opintoihin sekä elinikäiseen musiikin harrastamiseen
- saa valmiuksia teosten itsenäiseen harjoittamiseen
- kykenee hyödyntämään musiikin perusteissa opittuja tietoja ja taitoja soitossaan
- tutustuu aikamme musiikin soittotekniikoihin ja notaatioon
- kykenee soittamaan ulkoa
- kykenee hahmottamaan musiikillisia kokonaisuuksia
- saa kokemuksia esiintymistilaisuuksista
- ottaa osaa yhteismusisointiin
- kykenee tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia
- kuuntelee konserttiesityksiä ja äänitteitä
- tutustuu oman aikansa musiikkiin ja suomalaiseen musiikkikulttuuriin ja seuraa musiikkielämän
- tapahtumia muun muassa tiedotusvälineiden avulla sekä mahdollisuuksien mukaan elävänä esityksinä
- kehittää sävellys- ja improvisointitaitojaan

SISÄLTÖ

Duuri- ja molliasteikkoja murtokolmisointuineen. Asteikkoja soitetaan oppilaitoksessa sovittavien ainekohtaisten käytänteiden mukaan siten, että ne tukevat oppilaan kehittymistä ja huomioivat instrumentin erityispiirteet.

Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai etydinomaisia kappaleita.

Säestyksellisiä teoksia ja soolosävellyksiä, jotka edustavat eri aikakausia, tyylejä ja muotorakenteita ja jotka ovat tempoiltaan sekä tunnelmiltaan erilaisia.

- Suomalaista musiikkia.
- Aikamme musiikkia.
- Prima vista -soittoa.
- Yhteismusisointia erilaisissa kokoonpanoissa.
- Continuo-soittoa.
- Musiikin luomista, säveltämistä, improvisointia ja transponointia mahdollisuuksien mukaan.

SUORITUS

Oppilas suunnittelee yhdessä opettajansa kanssa monipuolisen konsertin, joka sisältää erityyylisiä sävellyksiä eri aikakausilta.

- Yhden sävellyksistä tulee olla laajamuotoinen.
- Yhden sävellyksistä tulee olla soolosävellys.
- Konserttiin voi sisältyä continuo-osuus.
- Etydi tai etydinomainen kappale.
- Asteikko murtokolmisointuineen lautakunnan valinnan mukaan.
- Prima vista -tehtävä, joka vastaa vaikeustasoltaan perustaso 3:n ohjelmistoa.
- On suositeltavaa, että suoritus sisältää aikamme musiikkia.
- On suositeltavaa, että ohjelma sisältää yhteismusisointia.
- Oppilaalla on mahdollisuus myös improvisointiin tai oman sävellyksen esittämiseen.
- Ohjelma pyritään rakentamaan sellaiseksi, että se tuo monipuolisesti esiin oppilaan persoonallisia piirteitä.

www.musicedu.fi

Suomen musiikkioppilaitosten liitto ry

ARVIOINTIPERUSTEET

SELLONSOITON ARVIOINTIA TEHTÄESSÄ KIINNITETÄÄN HUOMIOTA SEURAAVIEN TEKNISTEN, TULKINNALLISTEN JA TAITEELLISTEN ASIOIDEN HALLINTAAN:

- Luonnollinen soittoasento
- Käsien ja sormien asennot, sormitekniikka
- Artikulaatiotavat
- Äänen laatu ja sävyt
- Intonaatio
- Rekisterien hallinta
- Fraseeraus ja musiikin muotoilu
- Esitysmerkkien ja yksityiskohtien huomioonottaminen
- Rytmien käsittely
- Tempon valinta ja hallinta
- Dynamiikka ja nyanssit
- Tunnelma
- Persoonallisuus soitossa
- Yhteissoittotaito
- Esiintymistaito

Oppilasta ohjataan myös itsearviointiin, jossa keskitytään mm. seuraaviin seikkoihin:

- tunteiden hallinta suoritustilanteessa
- kurssin koettu suoritustaso suhteessa harjoitusprosessiin ja omiin odotuksiin
- mahdolliset kehityskohteet työskentelyssä (harjoittelu, soittotunnit) seuraaviin tehtäviin valmistauduttaessa

KAMUKO
Karkkilan Musiikkikoulu